

JACEK KOSONOGA

Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2011 r. III KK 446/10¹

Braku wskazania w rozstrzygnięciu o karze łącznej, kary jednostkowej (...) jeżeli wynikał z przeoczenia i oczywistej omyłki sądu nie można oceniać w kategoriach oczywistej omyłki pisarskiej w rozumieniu przepisu art. 105 § 1 k.p.k.

W glosowanym orzeczeniu Sąd Najwyższy odniósł się do problematyki zakresu stosowania instytucji sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej (art. 105 k.p.k.). Jest to zagadnienie jedynie z pozoru błahe, zwłaszcza jeżeli odnosi się do tak istotnego orzeczenia, jakim jest wyrok. Jego elementy treściowe muszą ściśle odpowiadać wymogom wskazanym w art. 413 k.p.k. W ramach wyroku wyróżnić można część wstępną, zwaną też komparycją, która składa się z elementów wymienionych w art. 413 § 1 pkt 1–4 k.p.k.; część dyspozytywną, zwaną także sentencją, na którą składają się z elementy wskazane w art. 413 § 1 pkt 5 i 6 k.p.k., a także – w wypadku wyroku skazującego – elementy wymienione w § 2, oraz część motywacyjną, którą stanowią ustnie podane powody (motywy) wyroku przez przewodniczącego składu orzekającego lub sędziego (sprawozdawcę) – art. 418 § 3 k.p.k. oraz uzasadnienie na piśmie (art. 422–424 k.p.k.)². Jest to więc orzeczenie o wysoce sformalizowanej strukturze, co samo w sobie jest zrozumiałe, skoro wyrok, jako rozstrzygnięcie poparte autorytetem państwa i wydawane w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej (art. 174 Konstytucji RP) stanowi merytoryczną decyzję kończącą postępowanie karne. Pomimo tak istotnego znaczenia wyroku i jego nadrzędnej roli w hierarchii orzeczeń, nie sposób jednak *a priori* wyeliminować błędów, jakie mogą towarzyszyć przy jego sporządzaniu, w tym także takich o charakterze oczywistej omyłki pisarskiej.

W analizowanej sprawie w ocenie Sądu Najwyższego wyrok sądu *ad quo* został wydany z rażąco obrazą przepisu art. 85 k.k., który w przypadku skazania za dwa lub więcej przestępstw popełnionych zanim zapadł pierwszy, chociażby

¹ Lex nr 860623.

² L.K. Paprzycki, (w:) J. Grajewski, L.K. Paprzycki, S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. I, Warszawa 2010, s. 1250; E. Skrętowicz, *Wyrok sądu karnego pierwszej instancji*, Lublin 1989, s. 46.

nieprawomocny wyrok, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, obliguje sąd do orzeczenia kary łącznej. Zdaniem Sądu Najwyższego, skoro oskarżonemu za każde z przestępstw przypisanych mu w pkt I, II i III części dyspozytywnej wyroku wymierzono kary pozbawienia wolności, to zgodnie z dyspozycją przepisu art. 85 k.k. obowiązkiem sądu pierwszej instancji było orzeczenie kary łącznej, mającej za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Obowiązkwowi temu sąd jednak nie sprostał, gdyż z treści wyroku wynika jednoznacznie, że wymierzając karę łączną 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności łączył jedynie jednostkowe kary pozbawienia wolności „orzeczone w punktach I i II wyroku”. Pominięto zatem karę jednostkową orzeczoną w pkt III.

Zajmując takie stanowisko, Sąd Najwyższy nie tracił z pola widzenia faktu, iż sąd pierwszej instancji wydał postanowienie o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej w wydanym orzeczeniu poprzez wpisanie „w pkt IV sentencji cyfr I, II, III w miejsce cyfr I i II”.

Postanowienie o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej w ocenie Sądu Najwyższego stanowiło jednak w istocie rzecz modyfikację wskazanych w wyroku podstaw orzekania kary łącznej, a zatem ingerowało w rozstrzygnięcie podlegające wzruszeniu wyłącznie na drodze postępowania odwoławczego. Jako niedopuszczalne i nieskuteczne nie wiązało zatem sądu *ad quem* i nie uniemożliwiał mu zmiany lub uchylecia zaskarżonego orzeczenia w tym zakresie, w jakim pozostawało ono w rażącej sprzeczności z przepisem art. 85 k.k.

Zaprezentowany przez Sąd Najwyższy pogląd jest słuszny. Brak wskazania w rozstrzygnięciu o karze łącznej, kary jednostkowej nie mieści się w zakresie błędu, jaki może być korygowany w trybie art. 105 § 1 k.p.k. Co oczywiste, nie sposób go oceniać w kategoriach omyłki rachunkowej lub tym bardziej błędu w zakresie obliczania terminów. Omyłka rachunkowa to błędne wyliczenie wynikające z nieprawidłowego zastosowania działań matematycznych, podobny charakter ma błąd w obliczaniu terminu³, co nie dotyczy przedmiotowego orzeczenia. Uchybienie, jakiego dopuścił się sąd *ad quo*, może być wobec tego analizowane jedynie w kategoriach omyłki pisarskiej.

Dla zastosowania art. 105 k.p.k. kluczowe znaczenie ma nie tylko oczywistość omyłki pisarskiej, ale również to, jakie elementy w strukturze wyroku obarczone są błędem. Oba te kryteria oceny muszą występować łącznie. Co prawda w orzecznictwie podnosi się, że oczywiste omyłki pisarskie mogą dotyczyć każdego elementu orzeczenia albo zarządzenia, bez względu na jego doniosłość procesową

³ Na marginesie zauważyć należy, że obliczanie terminów jest rodzajem czynności rachunkowej, co oznacza, że w treści art. 105 § 1 k.p.k. występuje swoisty pleonazm językowy. Zgodnie bowiem ze znaczeniem słownikowym rachunkowy to: dotyczący liczenia, obliczania, działań na liczbach; arytmetyczny. S. Dubisz, *Uniwersalny słownik języka polskiego*, Warszawa 2003, t. IV, s. 8. Błąd w obliczaniu terminów jest więc błędem rachunkowym.

i merytoryczny charakter⁴, a także, iż art. 105 k.p.k. akcentuje jedynie „oczywistość” omyłki i nie uzależnia jej od wagi błędu oraz nie kreuje żadnych innych, dodatkowych wymogów⁵, niemniej nie powinno budzić wątpliwości, że w ramach oczywistej omyłki pisarskiej nie sposób korygować takich elementów wyroku, jak chociażby kwestia orzeczenia co do winy oskarżonego, czy też wysokości bądź rodzaju kary.

Co do pierwszego kryterium już w okresie międzywojennym przyjmowano, że wyrażenie „oczywiste” wskazuje na to, iż sprostowanie nie może dotyczyć takich okoliczności, co do których mogłaby zachodzić wątpliwość, czy są one wynikiem wyłącznie tylko omyłki pisarskiej, czy też omyłki faktycznej⁶. Chodzi więc jedynie o takie błędy, które są widoczne na pierwszy rzut oka i dla ustalenia ich niezgodności z rzeczywistością nie ma potrzeby dokonywania dodatkowych ustaleń, wystarczy samo zapoznanie się z dokumentem⁷. W rachubę wchodzi sytuacje, gdy dla każdego przeciętnie uważnego odbiorcy tekstu orzeczenia niewątpliwie jest, na czym błąd organu procesowego polega⁸. Są to więc uchybienia, które w sposób nie budzący wątpliwości wynikły jedynie z omyłek i tym samym nie są następstwem celowego działania; jeżeli zatem wyłoni się jakakolwiek wątpliwość, czy rozważana wada ma charakter oczywistej omyłki pisarskiej, nie będzie możliwe jej sprostowanie w trybie art. 105 k.p.k.⁹. Podkreśla się również, że sprostowanie oczywistych omyłek jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy ich „techniczno-pisarski” charakter jest oczywisty¹⁰. Nie budzi przy tym wątpliwości, że o tym, czy konkretna omyłka w opisie czynu przypisanego w wyroku spełnia kryterium „oczywistości” w rozumieniu art. 105 § 1 k.p.k., rozstrzygać należy nie abstrakcyjnie, ale *in concreto*, w relacji do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego¹¹.

Jeżeli chodzi natomiast o drugie kryterium, w orzecznictwie podnosi się m.in., że sprostowanie omyłki nie może dotyczyć istotnej treści orzeczenia¹², czy też tzw. merytorycznej¹³ lub materialnej części wyroku¹⁴. Niedopuszczalne jest zatem

⁴ Post. SN z dnia 16 grudnia 2009 r., IV KK 347/09, OSNwSK 2009, poz. 2572.

⁵ Post. SN z dnia 3 lutego 2010 r., IV KK 351/09, Lex nr 578203.

⁶ K. Sobolewski, A. Laniewski, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz z uwzględnieniem orzecznictwa i skorumidzem*, Lwów 1933, s. 33.

⁷ R.A. Stefański, *Sprostowanie oczywistej omyłki pisarskiej*, WPP 2005, nr 3, s. 67, post. SA w Krakowie z dnia 30 grudnia 2003 r., II AKz 471/03, KZS 2004, nr 1, poz. 31.

⁸ Post. SA w Lublinie z dnia 27 sierpnia 2008 r., II AKz 382/08, KZS 2008, nr 12, poz. 56.

⁹ Post. SN z dnia 3 lutego 2010 r., IV KK 351/09, Lex nr 578203.

¹⁰ Post. SN z dnia 17 września 2008 r., II KK 60/08, Lex nr 458853, wyr. SA we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2004 r., II AKz 132/04, OSA 2004, nr 10, poz. 73.

¹¹ Post. SN z dnia 28 stycznia II KK 206/08, OSN Prok. i Pr. 2009, nr 7–8, poz. 19.

¹² A. Mogielnicki, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Kraków 1933, s. 127.

¹³ Wyr. SN z dnia 29 czerwca 2011 r., III KK 446/10, Lex nr 860623, wyr. SN z dnia 6 lipca 2011 r., IV KK 173/11, Lex nr 848162, post. SN z dnia 3 lutego 2010 r., IV KK 351/09, Lex nr 578203, wyr. SN z dnia 8 września 2009 r., IV KK 256/09, Lex nr 522835, post. SA w Lublinie z dnia 27 sierpnia 2008 r., II AKz 382/08, KZS 2008, nr 12, poz. 56.

¹⁴ Post. SA w Gdańsku z dnia 6 lipca 1994 r., II AKz 273/94, POSAG 1994, nr 3, poz. 58, wyr. SN z dnia 25 marca 1975 r., IV KR 15/75, OSNKW 1975, nr 7, poz. 91, post. SN z dnia 22 sierpnia 1970 r., III KZ 76/70, OSNKW 1970, nr 11, poz. 149.

korygowanie błędnych rozstrzygnięć sądu¹⁵, jak również wprowadzanie do orzeczenia składników pominiętych lub powodujących zmianę jego treści¹⁶.

W orzecznictwie przyjmuje się, że niedopuszczalne jest sprostowanie w trybie art. 105 k.p.k. takich elementów wyroku jak rozstrzygnięcie co do winy i kary, powództwa cywilnego, zasądzonego z urzędu odszkodowania¹⁷, czy też rozstrzygnięcia o dowodach rzeczowych¹⁸. Podobnie oceniono takie uchybienia, jak: zawarta w wyroku sprzeczność w ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej grzywny¹⁹ oraz w zakresie ilości i wartości narkotyków²⁰, rozbieżność w oznaczeniu wymiaru kary lub środka karnego zachodząca pomiędzy zapisem cyfrowym i słownym²¹, błędne oznaczenie przedmiotu podlegającego przepadkowi²², utrzymanie w mocy tymczasowego aresztowania w sytuacji, gdy tego rodzaju środek zapobiegawczy nie był wcześniej w stosunku do oskarżonego zastosowany²³.

W ocenie Sądu Najwyższego można natomiast pomylić się w oznaczeniu sądu, sygnatury akt, błędnie oznaczyć numerację artykułu ustawy czy popłatać imiona²⁴. Za oczywistą omyłkę podlegającą weryfikacji na podstawie art. 105 k.p.k. uznano także: umieszczenie nazwiska ławnika dodatkowego²⁵, oznaczenie osoby, na szkodę której zostało popełnione przestępstwo²⁶, błąd w dacie popełnienia czynu²⁷ oraz jego kwalifikacji prawnej²⁸, różnicę w określeniu zamiaru z jakim działała sprawca zachodząca pomiędzy treścią aktu oskarżenia a treścią komparacji wyroku²⁹, czy też wadliwe oznaczenie nazwy ustawy³⁰.

¹⁵ Wyr. SN z dnia 18 marca 2010 r., III KK 25/10, Biul. PK 2010, nr 3, poz. 5, post. SA w Gdańsku z dnia 6 lipca 1994 r., II AKz 273/94, POSAG 1994, nr 3, poz. 58.

¹⁶ Post. SN z dnia 16 grudnia 2009 r., IV KK 347/09, Lex nr 598253, post. SN z dnia 14 października 1993 r., II KRN 177/93, OSNKW 1993, nr 11–12, poz. 77.

¹⁷ Wyr. SN z dnia 25 marca 1975 r., IV KR 15/75, OSNKW 1975, nr 7, poz. 91.

¹⁸ Post. SN z dnia 22 sierpnia 1970 r., III KZ 76/70, OSNKW 1970, nr 11, poz. 149.

¹⁹ Wyr. SN z dnia 21 października 2008 r., IV KK 316/08, Lex nr 469190.

²⁰ Post. SA w Lublinie z dnia 27 sierpnia 2008 r., II AKz 382/08, Lex nr 454017.

²¹ Wyr. SN z dnia 23 listopada 2005 r., IV KK 390/05, LEX nr 164378, wyr. SN z dnia 21 października 2008 r., IV KK 316/08, LEX nr 469190.

²² Wyr. SN z dnia 19 lipca 2007 r., V KK 373/06, OSNKW-R 2007, poz. 1689.

²³ Post. SA w Gdańsku z dnia 6 lipca 1994 r., II AKz 273/94, POSAG 1994, nr 3, poz. 58.

²⁴ Post. SN z dnia 22 sierpnia 1970 r., III KZ 76/70, OSNKW 1970, nr 11, poz. 149.

²⁵ Post. SN z dnia 26 lutego 2007 r., IV KK 14/07, R-OSNKW 2007, poz. 510.

²⁶ Wyr. SN z dnia 15 stycznia 2008 r., V KK 190/07, OSNKW 2008, nr 2, poz. 19.

²⁷ Wyr. SN z dnia 18 lutego 2009 r., IV KK 317/08, OSNwSK 2009, poz. 455, wyr. SN z dnia 31 października 2008 r., II KK 64/08, OSNKW 2008, nr 12, poz. 103, post. SN z dnia 28 stycznia 2009 r., II KK 206/08, BPK 2009, nr 3, poz. 44.

²⁸ Wyr. SN z dnia 19 listopada 2008 r., V KK 74/08, LEX Nr 471026, odmiennie jednak w wyr. SN z dnia 3 lipca 2007 r., III KK 467/06, Lex nr 323669, w którym przyjęto, że błędne oznaczenie podstawy prawnej skazania nie należy do kręgu takich pomyłek, które podlegają sprostowaniu w ramach instytucji przewidzianej w art. 105 § 1 k.p.k. (...). Rozbieżność między prawidłowo opisanym zachowaniem oskarżonego, a wyrażoną w wyroku oceną prawną tego zachowania należy do samej istoty podstawowej przyczyny odwoławczej jaką jest obraza prawa materialnego i może oddziaływać w sposób znaczący na sytuację oskarżonych.

²⁹ Post. SA w Szczecinie z dnia 11 sierpnia 2010 r., II AKz 305/10, OSN Prok. i Pr. 2011, nr 5, poz. 37.

³⁰ Wyr. SA w Krakowie z dnia 28 lutego 2007 r., II AKo 84/07, KZS 2007, nr 3, poz. 39.

Bardziej złożona jest kwestia stosowania instytucji sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w przypadku podania w wyroku błędnej tożsamości oskarżonego. W orzecznictwie wykształciły się w tym zakresie dwa zasadniczo odmienne stanowiska. Według pierwszego, podanie w orzeczeniu imienia i nazwiska osoby innej niż ta, która w istocie była osobą oskarżoną w danej sprawie, nawet jeśli wynika z oczywistego błędu, nie może być korygowane jako oczywista omyłka pisarska w trybie art. 105 k.p.k.³¹. W opozycji do tego poglądu pozostaje twierdzenie, iż tylko błąd wywołujący wątpliwości, w związku z ujawnionymi przy jego stwierdzeniu okolicznościami, co do tożsamości oskarżonego, jako nie stanowiący „oczywistej omyłki pisarskiej” ma merytoryczny charakter błędu w zakresie danych personalnych oskarżonego i przez to nie jest możliwy do skorygowania w trybie przewidzianym w art. 105 k.p.k. Pozbawione takich uwarunkowań faktycznych pozostałe błędy w tym zakresie, nie kreujące jakichkolwiek wątpliwości co do tożsamości osoby, której wyrok dotyczy, są możliwe do sprostowania w tym trybie, jako stanowiące oczywistą omyłkę pisarską³². Wydaje się, że rozstrzygnięcie tej rozbieżności orzeczniczej zależne powinno być od rodzaju i przyczyny błędu. Brak jest przeszkód do stosowania art. 105 k.p.k. w przypadku lapsusów czysto językowych (*lapsus calami, lapsus clavis*). Bardziej wątpliwe jest to natomiast w przypadku podania w komparycji lub sentencji wyroku imienia i nazwiska osoby innej niż faktycznie oskarżona. Wydaje się, że inne konsekwencje prawne należałoby wiązać z błędnym zapisem imienia i nazwiska oskarżonego, inne natomiast z pomyleniem jego tożsamości. W tym ostatnim przypadku ingerowanie w treść wyroku w trybie art. 105 k.p.k. może nasuwać wątpliwości. Jeżeli natomiast po wydaniu orzeczenia okaże się, że dane personalne oskarżonego wskazane w orzeczeniu są nieprawdziwe, gdyż w rzeczywistości nazywa się on inaczej, stosowanie art. 105 k.p.k. jest niedopuszczalne. Nie chodzi bowiem o oczywistą omyłkę pisarską, niepoprawny zapis imienia i nazwiska, ale o błąd merytoryczny polegający na niewłaściwym ustaleniu w toku postępowania tożsamości oskarżonego³³.

³¹ Wyr. SN z dnia 22 listopada 2005 r., V KK 240/05, OSNKW 2006, nr 1, poz. 9, wyr. SN z dnia 3 kwietnia 2006 r., V KK 482/05, Lex nr 180751, wyr. SN z dnia 25 października 2006 r., III KK 275/06, Lex nr 295289, wyr. SN z dnia 19 grudnia 2006 r. IV KK 440/06, Lex nr 610968, wyr. SN z dnia 7 lutego 2008 r. IV KK 492/07, Lex nr 609458 oraz wyr. SN z dnia 8 września 2009 r., IV KK 256/09, Lex nr 52283, wyr. SA w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2002 r., II AKa 487/01, KZS 2002, nr 11, poz. 49.

³² Post. SN z dnia 3 lutego 2010 r., IV KK 351/09, Lex nr 578203, post. SN z dnia 7 października 2009 r., IV KK 161/09, Lex nr 598225, post. SN z dnia 16 grudnia 2009 r., IV KK 347/09, Lex nr 598253, post. SN z dnia 27 lutego 2008 r., IV KO 21/08, Lex nr 359301, post. SN z dnia 11 września 2008 r., IV KO 75/08, Lex nr 567085, post. SN z dnia 19 kwietnia 2005 r., II KO 75/04, OSNKW 2005, nr 7–8, poz. 70.

³³ Szerzej na temat stosowania art. 105 k.p.k. w przypadku błędu w tożsamości oskarżonego zob. D. Kaczmarek, *Postępowanie w sprawie zmiany błędnych danych personalnych oskarżonego i skazanego*, PS 2007, nr 7–8, s. 76–77, S. Steinborn (w): J. Grajewski, L.K. Paprzycki, S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. I, Warszawa 2010, s. 378–379; R.A. Stefański, *Sprostowanie oczywistej omyłki pisarskiej*, WPP 2005, nr 3, s. 66–71; A. Bojańczyk, T. Razowski, *Gdy Jan Lis nie jest Piotrem Wilkiem, czyli karne qui pro quo*, Rzeczpospolita z dnia 8 grudnia 2006 r., nr 286, s. C 4; A. Bojańczyk, *Głosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2005 r.*, II KO 75/04 i do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 listopa-

Mając na uwadze powyższe, stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w glosowanym wyroku nie budzi wątpliwości. Niewskazanie w wyroku wszystkich kar jednostkowych podlegających łączeniu jest błędem merytorycznym dotyczącym istoty rozstrzygnięcia. Jego sprostowanie w trybie art. 105 k.p.k. polegałoby w gruncie rzeczy na zmianie treści wyroku przez wprowadzenie elementów w nim pierwotnie nie występujących. Z treści orzeczenia wynika jednoznacznie, że sąd połączył jedynie kary jednostkowe wskazane w pkt I i II wyroku pozostawiając poza rozstrzygnięciem w przedmiocie kary łącznej karę jednostkową, wymienioną w punkcie III. W ten sposób nadano jej odrębny byt prawny, wbrew wynikającemu z art. 85 k.k. obowiązkowi wymierzenia jednej kary łącznej. Zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie nie budzi wątpliwości obligatoryjny charakter tej instytucji³⁴, nakazujący wydanie orzeczenia o wymiarze kary łącznej w każdym przypadku skazania za dwa lub więcej przestępstw pozostających w zbiegu realnym³⁵. W odniesieniu do wyroku łącznego podnosi się uzupełniająco, że w razie spełnienia warunków z art. 85 k.k. sąd nie ma swobody w doborze skazań podlegających łączeniu i nie może pominąć części z nich³⁶. Uchybienie polegające na nieobjęciu karą łączną całości kar jednostkowych nie może zatem zostać usunięte w drodze sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej³⁷.

STRESZCZENIE

W glosie zaaprobowano tezę Sądu Najwyższego, iż braku wskazania w rozstrzygnięciu o karze łącznej, kary jednostkowej (...), jeżeli wynikał z przeoczenia i oczywistej omyłki sądu, nie można oceniać w kategoriach oczywistej omyłki pisarskiej w rozumieniu przepisu art. 105 § 1 k.p.k. Uzupełniając stanowisko Sadu Najwyższego, wskazano na dodatkowe argumenty przemawiające za trafnością zajętogo stanowiska. Zwrócono również uwagę na problematykę zakresu dopuszczalnej ingerencji w treść wyroku, dokonywanej w ramach instytucji sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej.

da 2005 r., V KK 240/05, Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa 2006, z. 2, s. 123 i n.; A. Lach, *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2008 r.*, IV KO 21/08, Lex/el. 2008, nr 87849; Z. Wrona, *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 października 1993 r.*, II KRN 177/93, OSP 1994, z. 7–8, poz. 149, s. 386 i n.; R. Kmiecik, *Glosa do postanowienia z dnia 14 października 1993 r.*, II KRN 177/93, PS 1995, nr 9, s. 131 i n.; H. Kempisty, *Metodyka pracy sędziego w sprawach karnych*, Warszawa 1986, s. 278; M. Siewierski (w:) J. Bafia, J. Bednarzak, M. Flemming, S. Kalinowski, H. Kempisty, M. Siewierski, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 1971, s. 156.

³⁴ Zob. np. S. Żółtek (w:) M. Królikowski, R. Zawłocki, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2010, t. II, s. 609 i podane tam orzecznictwo.

³⁵ Wyr. SN z dnia 2 grudnia 2009 r., V KK 227/09, Lex nr 565033.

³⁶ Wyr. SN z dnia 6 kwietnia 2006 r., IV KK 5/06, OSNwSK 2006, poz. 767.

³⁷ Tak też w wyr. SN z dnia 6 kwietnia 2011 r., III KK 363/10, Lex nr 811859.

SUMMARY

The gloss approves of the Supreme Court opinion that the lack of indication of single penalty in the decision about the total penalty (...) if it was due to an obvious omission and error of the court, cannot be assessed in terms of an obvious writing error in accordance with Article 105 § of the Penal Proceeding Code. Supplementing the Supreme Court opinion, the author highlights the issue regarding the range of acceptable interference into the text of a ruling within the procedure of correcting an obvious writing error.